

สวัสดิการของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง

สุภักดี มณีฉาย

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการบริการสังคม

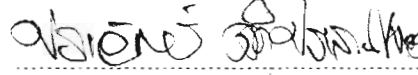
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

เมษายน 2555

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

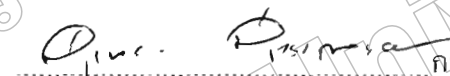
คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ นางสาวกศิดี มณีฉาย ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการบริการสังคม ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ดร.ประจักษ์ น้าประสานไทย)

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

ประธาน
(ดร.ประจักษ์ น้าประสานไทย)

กรรมการ
(ผศ.ดร.สุนทร สุวรรณระยอง)

กรรมการ
(ดร.ชิงชัย เมธพัฒน์)

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการบริการสังคม ของมหาวิทยาลัย
บูรพา

คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
(ดร.บุญรอด บุญเกิด)

วันที่ 10 เดือน เมษายน พ.ศ. 2555

ประกาศคุณูปการ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจากดร.ประจักษ์ น้าประสานไทยที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน และเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้ศึกษาการค้นคว้าอิสระรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผศ.ดร.เรวัต แสงสุริยงค์ อาจารย์ประจำภาควิชาสังคมวิทยา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ที่กรุณาให้ความรู้ ให้คำปรึกษา ตรวจสอบแก้ไขและวิจารณ์ผลงานทำให้งานค้นคว้าอิสระมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบรวมทั้งให้คำแนะนำแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพ นอกจากนี้ยังได้รับความอนุเคราะห์จากนางกรรณิการ์ วรวิมล ผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคม องค์การบริหารส่วนตำบลนิคมพัฒนา นางชลพร นนทนาศรี ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม องค์การบริหารส่วนตำบลนิคมพัฒนา และนายเนบ คล้ายสีทอง ประธานชมรมอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบลนิคมพัฒนา ที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการให้ข้อมูลต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ในงานค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ทำให้การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อคล่อง มณีฉาย คุณแม่สำรวย มณีฉาย ครอบครัว ตลอดจนเพื่อนร่วมงานทุกคนที่ให้ความสนใจ และสนับสนุนผู้ค้นคว้าอิสระเสมอมา

คุณกานทะ ประโยชน์ของการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษาการค้นคว้าอิสระขอมอบเป็นกตัญญูคุณเวทิตาแดบุพการี บุรพจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษาและประสบความสำเร็จมาจนตราบนานเท่านาน

สุภัคดิ มณีฉาย

43920779 : สาขาวิชา : การจัดการบริการสังคม; ศสม. (การจัดการบริการสังคม)

คำสำคัญ: สวัสดิการผู้สูงอายุ/ องค์การบริหารส่วนตำบลนิคมพัฒนา

ผู้จัดทำ : สวัสดิการของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลนิคมพัฒนา จังหวัด
ระยอง (THE ELDERLY WELFARES AT NIKOMPATTANA SUB-DISTRICT
ADMINISTRATIVE ORGANIZATION) อาจารย์ผู้ควบคุมการค้นคว้าอิสระ :
ประจักษ์ น้าประสานไทย,ดร. 121 หน้า. ปี พ.ศ.2555.

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาระดับความตรงกับความต้องการของผู้สูงอายุที่มีต่อ
สวัสดิการที่ได้รับจากองค์การบริหารส่วนตำบลนิคมพัฒนา และศึกษาสวัสดิการที่ต้องการเพิ่มเติมจากที่ได้รับอยู่
แล้ว โดยศึกษาวิจัยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้สูงอายุที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนิคมพัฒนา จำนวน 222 ราย
เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 222 ราย ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 60-70 ปี ระดับ
การศึกษาประถมศึกษา ประกอบอาชีพรับจ้าง มีรายได้ 3,001 บาท – 6,000 บาท สถานภาพสมรส พักอาศัยอยู่หมู่
ที่ 3

ผลการศึกษา ความคิดเห็นเกี่ยวกับความตรงกับความต้องการที่ผู้สูงอายุมีต่อสวัสดิการที่ได้รับจาก
องค์การบริหารส่วนตำบลนิคมพัฒนา ทั้ง 8 ด้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.65 โดยมีความตรง
กับความต้องการที่ผู้สูงอายุมีต่อสวัสดิการที่ได้รับจากองค์การบริหารส่วนตำบล นิคมพัฒนา ด้านเงินเบี้ยยังชีพ
มากที่สุดคิดรองลงมา ด้านอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ ด้านการอำนวยความสะดวกในการมารับบริการจากอบต.

นิคมพัฒนา ด้านที่อยู่อาศัย ด้านการศึกษาและข้อมูลข่าวสาร ด้านนันทนาการ และด้านสุขภาพอนามัยตามลำดับ

สวัสดิการที่ผู้สูงอายุต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบลนิคมพัฒนาดำเนินการเพิ่มเติมด้าน
การศึกษาและข้อมูลข่าวสาร ต้องการให้มีศูนย์บริการให้คำแนะนำปรึกษาในด้านต่าง ๆ แก่ผู้สูงอายุมากที่สุด ด้าน
สุขภาพอนามัย ต้องการให้มีหน่วยเคลื่อนที่สำหรับรักษาพยาบาลแบบฉุกเฉินได้ 24 มากที่สุด ด้านอาชีพ
ต้องการจัดหางานที่เหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้สูงอายุ ส่งเสริมการรวมกลุ่มของชุมชนเพื่อจัดทำ
กิจกรรมเสริมรายได้โดยให้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมด้วย จัดหางานในลักษณะการส่งเสริมสุขภาพจิตของผู้สูงอายุ เช่น
การพบผู้กระตือรือร้น งานฝีมือ และจัดให้มีกองทุนอาชีพผู้สูงอายุ ต้องการมากที่สุด ด้านการอำนวยความสะดวกใน
การรับบริการจากอบต.นิคมพัฒนา ต้องการให้มีรถบริการรับ-ส่งผู้สูงอายุที่ไม่มีพาหนะในการเดินทางมา
ติดต่อที่อบต. รวมถึงให้บริการถ่ายเอกสารให้กับผู้สูงอายุที่มารับบริการจากอบต.มากที่สุด ด้านนันทนาการ
ต้องการให้จัดตั้งศูนย์ออกกำลังกายและจัดกิจกรรมรวมกลุ่มกันของกลุ่มผู้สูงอายุ เช่นมีชมรม
ผู้สูงอายุมากที่สุด ด้านที่อยู่อาศัย ต้องการส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาที่อยู่อาศัยแก่ผู้สูงอายุที่ยากไร้
มากที่สุด ด้านเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ต้องการให้มีกิจกรรมประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุมาก
ที่สุด ด้านอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ ต้องการให้มีอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุประสานให้ความช่วยเหลือเครื่อง
อุปโภค บริโภค มากที่สุด

43920779: MAJOR: SOCIAL SERVICE MANAGEMENT; M.A. (SOCIAL SERVICE MANAGEMENT)

KEYWORDS: THE ELDERLY WELFARES/ NIKOMPATTANA SUB-DISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION

SUPHAKDEE MANEECHAI: THE ELDERLY WELFARES AT NIKOMPATTANA SUB-DISTRICT. ADVISOR: PRACHAK NAMPRASANTHAI, Dr. 121 P. 2012.

The research aimed to study the level of accordance with elderly welfare needs from welfare service at Nikhompattana sub-district administrative organization and seeking the further welfare needs from 222 elderly in Nikhompattana sub-district area were chosen by Purposive Sampling. The research data were collected by questionnaires and data was analyzed with descriptive statistics, Percentage and Means.

The findings revealed that the majority of elderly were male respondents, age between 60 to 70 years old, completed primary school, working as employee, Had average income 3,001–6,000 THB, Married status and live at Moo 3.

Most of the elders had the level of accordance with elderly welfare needs from welfare service at Nikhompattana sub-district administrative organization as high level with average score of 3.65 When considering in each aspect, which composed of subsistence allowance, Volunteers care for the elderly, Welfare facilities from Nikhompattana sub-district administrative organization, Accommodation, Education and information service, Recreation service and Health care service respectively.

The further elderly welfare needs from welfare service at Nikhompattana sub-district administrative organization in Education and information service aspect was eldercare service center. Mobile Emergency Medical Units is needed for health care service aspect. The elderly needs for career aspect was the suitable career for elderly and supporting of community participation in part time activities especially for mental health promotion such as paper bag folding, handicraft. The highest needs in career aspect were financial funds for elderly. Free shutter bus for elderly to contact with organization and photocopies service were elderly needs of welfare facilities from Nikhompattana sub-district administrative organization. The elderly needs for recreation aspect were establishing multipurpose senior center and participation activities for elderly such as elderly club as well. Developing accommodation for poor elderly by participation community was the elderly needs for accommodation aspect. Besides elderly need publicize activities to promote subsistence allowance for elderly and need cooperation in utilities care from volunteers.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง.....	ซ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมา	1
ความสำคัญของปัญหา.....	2
ปัญหาการวิจัย.....	3
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์	5
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	6
2 แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับผู้สูงอายุ.....	7
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์	11
แนวคิดสิทธิมนุษยชน/หลักการสหประชาชาติ.....	13
แนวนโยบายเกี่ยวกับสวัสดิการผู้สูงอายุในประเทศไทยและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	16
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	30
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	33
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	35
วิธีการศึกษา.....	35
หน่วยวิเคราะห์.....	35
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	35
เครื่องมือวิจัย	35
การเก็บรวบรวมข้อมูล	36

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
4 ผลการศึกษา.....	39
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	106
สรุปผลการวิเคราะห์	106
อภิปรายผลการวิจัย	107
ข้อเสนอแนะ	110
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป	111
บรรณานุกรม.....	112
ภาคผนวก	114
ประวัติย่อของผู้วิจัย	121

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ตัวชี้วัดและเกณฑ์มาตรฐาน	26
2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ	40
3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ	40
4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา.....	40
5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับอาชีพ.....	41
6 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้ต่อเดือน	42
7 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ	42
8 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามที่พักอาศัย.....	43
9 ระดับความตรงกับความต้องการของผู้สูงอายุ.....	45
10 ระดับความตรงกับความต้องการของผู้สูงอายุจำแนกตามเพศ.....	50
11 ระดับความตรงกับความต้องการของผู้สูงอายุจำแนกตามอายุ	56
12 ระดับความตรงกับความต้องการของผู้สูงอายุจำแนกตามระดับการศึกษา.....	62
13 ระดับความตรงกับความต้องการของผู้สูงอายุจำแนกตามอาชีพ	70
14 ระดับความตรงกับความต้องการของผู้สูงอายุจำแนกตามรายได้	77
15 ระดับความตรงกับความต้องการของผู้สูงอายุจำแนกตามสถานภาพ.....	84
16 ระดับความตรงกับความต้องการของผู้สูงอายุจำแนกตามที่พักอาศัย.....	94
17 จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม ต้องการให้อบต.นิคมพัฒนาดำเนินการเพิ่มเติม เกี่ยวกับสวัสดิการด้านการศึกษาและข้อมูลข่าวสาร	99
18 จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม ต้องการให้อบต.นิคมพัฒนาดำเนินการเพิ่มเติม เกี่ยวกับสวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย.....	100
19 จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม ต้องการให้อบต.นิคมพัฒนาดำเนินการเพิ่มเติม เกี่ยวกับสวัสดิการด้านอาชีพ.....	101
20 จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม ต้องการให้อบต.นิคมพัฒนาดำเนินการเพิ่มเติม เกี่ยวกับสวัสดิการด้านการอำนวยความสะดวกในการรับบริการจากอบต.นิคมพัฒนา...	102
21 จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม ต้องการให้อบต.นิคมพัฒนาดำเนินการเพิ่มเติม เกี่ยวกับสวัสดิการด้านนันทนาการ	102

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
22	จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม ต้องการให้อบต.นคมพัฒนาดำเนินการเพิ่มเติมเกี่ยวกับสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย 103
23	จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม ต้องการให้อบต.นคมพัฒนาดำเนินการเกี่ยวกับสวัสดิการด้านเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ..... 104
24	จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม ต้องการให้อบต.นคมพัฒนาดำเนินการเพิ่มเติมเกี่ยวกับสวัสดิการด้านอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ..... 105